

NJFF - Finnmark

FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENTET

postmottak@fk.dep.no

Kirkenes den 08.08.11

Uttalelse til høring – Arealutvalgets rapport

NJFF - Finnmark, hilser velkommen alle tiltak som kan bidra til en mer miljømessig og forsvarlig havbruksnæring som tilpasses hensynet til havmiljø og biologisk mangfold. NJFF - Finnmark mener også at det er positivt at arealutfordringene i kystsonen settes på dagsordenen og at de interessekonflikter dette utgjør får større fokus.

Men på tross av mange gode enkelttiltak i utvalgets forslag, så savner vi mer kraftfulle forslag for å følge opp regjeringens strategi med 5 miljømål for en bærekraftig oppdrettsnæring. Uten sikkelige tiltak mot rømming, sykdomsspredning og miljøforurensing, risikerer vi at det her tilrettelegges for at dagens gigantiske miljøutfordringer sørpå eksporteres nordover.

Vi føler oss ikke trygge på at utvalgets forslag til tiltak vil være tilstrekkelig for å unngå en tilsvarende utvikling i Finnmark som vi ser har skjedd på Vestlandet. Vi frykter at en ytterligere tilrettelegging for vekst i Finnmark kan få svært uheldige konsekvenser for de verdier vi setter høyt i Finnmark knyttet til kyst- og elvekultur, samt for den viktige gjenværende bærende stamme av Nord- Atlantisk laks.

NJFF- Finnmark vil sterkt fremheve det internasjonale ansvar som vårt fylke har i forhold til å bevare den Nord-Atlantiske villaksstammen gjennom alle de unike laksestammene vi har i fylket. Dette gjelder også de nære relasjoner og ansvar vi har ved å dele felles villaksstammer med Finland, Tana og Neiden vassdragene. Langs vår kyst har vi og et medansvar for villaksstammer som ikke har opphav i Finnmarks elvene.

Bestandssituasjon for villaksstammene i mange av fylkets vassdrag er nå kritisk, og oppdrettsnæringen må ikke få utvikle seg videre før man har kontroll over rømming, sykdomsspredning, lakselus og forurensning.

Utvalgets hovedtiltak i form av produksjonssoner og branngater er ikke et genuint nytt tiltak i Finnmarksammenheng. Men tilnærmet naturgitte sonebarrierer (Hammerfest seilingsled, Nordkapp og Nordkynn) har ikke kunnet hindre tilstedeværelsen av rømminger opp i lakseleverne våre og en økning av lakselusforekomster til skade for villaksen, samt for sjørøret, sjørøye og annen marin fjordfisk. Det har heller ikke hindret andre typer interessekonflikter knyttet til lokaliteter for oppdrett inne i de grunne Finnmarksfjordene. Kun begrenset mengde oppdrett har foreløpig forskånet oss fra de store betente konfliktene vi ser fra andre oppdrettsfylker. Vi frykter at det skal tilrettelegges for en vekst i oppdrett i vårt fylke uten at det

NJFF - Finnmark

stilles strenge nok krav til næringen om miljømessig bærekraft og tilstrekkelig hensyn til de øvrige tilstedeværende brukerinteressene, særpregede kulturarv og levende kyst- og elvekultur.

Vi ønsker også et sterkere fokus og bedre tiltak for å ivareta de øvrige tilstedeværende samfunnsinteressene representert ved nettopp mange av våre frivillige foreninger som viktige kulturbærere og identitetsskapere for tilhørighet og bosetting. Kommunenes handlingsrom over eget kystareal må ikke innskrenkes av overstyrende næringsinteresser for storsamfunnet med hovedinteresser sørpå eller ut av landet. Vi støtter alle utvalgets tiltak som går ut på å styrke kunnskap og forskning av marine miljø og areal, samt gi kommunene bedre kompetanse i å håndtere alle sider ved arealutfordringene oppdrett gir. Men kommunene må gis større innflytelse og ikke mindre styringsrett over godkjenning av tildeling av lokaliteter. Oppdrettsnæringen beslaglegger i dag sjøarealer på bekostning av fellesskapets ressurser og allmenningen både i forhold til annet næringsfiske og fritidsfiske og sjørelaterte fritidsaktiviteter. Allmennhetens interesser må sikres bedre i planprosessene i dag ved partsstatus i saksgang og lavere terskel for bruk av konsekvensutredninger for lokaliteter.

Videre er vi skeptiske til forslag om frivillig avsetning til miljøfond. Næringen må pålegges avgifter som står mer i forhold til de omkostninger de påfører miljø og andre interesser i forhold til den enorme fortjenesten de henter ut ved bruk av kystallmenningen og fellesressursene der.

Utvikling av miljøindikatorer og påfølgende handlingsregler er gode tiltak dersom de knyttes til grenseverdier for påvirkning av villfisk og omkringliggende marine økosystem og miljø etter føre- var- prinsippet som er nedfelt i naturmangfoldloven.

NJFF – Finnmark mener også at det bør skje en endring i praksis av hvem som er bestiller av oppdragsforskning og undersøkelser knyttet til nødvendige miljøundersøkelser. Det er selvsagt næringen som skal betale den nødvendige kostnaden ved dette, men det må tilligge tilsynsmyndighetene å ivareta selve kontraktsinngåelsen og være oppdragsgiver. Dette for å sikre en mer uhildet forskning og rapportering.

Men verken kartlegginger eller etterbøtende tiltak som oppfisking av rømt fisk, kan stoppe utviklingen av irreversible miljøproblemer ved ytterligere vekst i oppdrett til sjøs. Det må stilles klare krav til næringen om å ta i bruk tilgjengelig teknologi som lukka anlegg for å kunne forhindre de største kildene til alvorlig forurensing og framtidig verditap i langsiktig perspektiv. Oppdrettsanleggene må utvikles slik at de er sikre mot rømminger, spredning av lakselus og fisesykdommer. For å ta vare på miljøet rundt oppdrettsanleggene må det stilles krav om at det tas i bruk teknologi for en forsvarlig spill – og avfallshåndtering.

Det framlagte høringsforslaget er et lite skritt i riktig retning, men langt fra tilstrekkelig.

Med hilsen

Wilfred Bang
Leder

Linda Hølvold
Fylkessekretær

Tlf 78 99 34 64
Mob 97 74 12 04

Postboks 26, 9915 Kirkenes
E-post: finnmark@njff.org

Org.nr 009840 27427
Bank : 4944.66.05894

NJFF - Finnmark

Tlf 78 99 34 64
Mob 97 74 12 04

Postboks 26, 9915 Kirkenes
E-post: finnmark@njff.org

Org.nr 009840 27427
Bank : 4944.66.05894